

René Char

Gazap ve Muamma

Türkçeleştirenler: Zarife Biliz - Işık Ergüden

Şiir

İÇİNDEKİLER

Yalnız Kalırlar 1938-1944

ÖN-DÜNYA.....	11
Sav.....	13
Rüzgârın Yokluğunda.....	14
Hoyrat Anlar.....	15
Sepetçinin Kadını.....	16
Tekerrür.....	17
Dökümhanedeki Büyü.....	18
Gençlik.....	19
Takvim.....	20
En Yaşlı Ev.....	21
Teselli.....	22
Yıldönümü.....	23
Madalyon.....	24
Hiçbir Şey Değişmesin Diye.....	25
Sarıasma Kuşu.....	27
Elementler.....	28
Merhametli Kuvvet.....	29
Léonides.....	30
Otlar Biçilirken.....	31
Namevcut.....	32
Saydam Hasadında Tanelenir Billur Başak Ayrılarak Otlardan.....	33

Sorgue'lu Louis Curel	34
İşitilmeyen	35
Ödev	36
1939 Çobanaldataının Ağzından	37
Böyle İnsanlarla Yaşamak	38
Hapishane Işığı	39
Tarihçinin Batakhanesi	40
Ret Türküsü	41
8 Kasım Pusulası	42
Kıvrım	43
Övgü ve Açlık	44
Özgürlük	45
DÜĞÜN ÇEHRESİ	47
Ebliğ	49
Yerçekimi	50
Düğün Çehresi	52
Évadné	55
Haşiyeye	56
BİÇİMSEL BÖLÜŞÜM	57
Biçimsel Bölüşüm	59
Görev ve Azil	72

Hypnos Yaprakları 1943-1944

Meşe Gülü	127
-----------------	-----

Vefalı Düşmanlar

Donmuş Su Birikintisinin Üzerinde	131
Mahkûmun Kurşunkalemi	132
Bir Kuş	133
Meşru Düzen Kimi Zaman İnsanlıkdışıdır	134

Bir Pencere Kanadında.....	135
Vosges Dağlarının Anızı	136
Thor.....	137
Alacakaranlık	138
Cur Secessisti?	139
Bizi Taşıyan Bu Duman.....	140
Sabır	141
Geri Verin Onlara.....	143
Söyle.....	144

Toza Dönmüş Şiir 1945-1947

Sav.....	147
Üç Kızkardeş	148
Eşit Paylar	151
Donnerbach Mühle.....	152
Sessizce Söylenen İlahi.....	153
Bir Acının Sakini	154
İnciçiçeği.....	155
Eşik.....	156
Müfrit.....	157
Barut Tozu.....	159
Boğuntu, İnfilak, Sessizlik	160
Jacquemard ve Julia.....	161
Les Baux Bildirgesi	162
Köpekbalığı ile Martı.....	163
Marthe	164
Süzeren.....	165
Yılanın Sağlığına	167
Sazlık Çağı	172
Fitilli Kadifenin Ezgisi.....	173
13 Ağustos Kuyruklu Yıldızı.....	174
Lir	176

Anlatı Pınarı 1947

Vakayiname	179
Sorgue Nehri.....	180
Gitmekle İyi Ettin Arthur Rimbaud!.....	182
İlk Anlar	183
Ebabil.....	184
Lambalı Madeleine.....	185
Gayretli Savaşkan Kadına	186
Yeterince Kazdın	188
Biat	189
René Char'ın Türkçeye Daveti Kabulüdür	191

Adam kaçır soluksuz.

*İştahı akıl almaz adam, hapseder kendini ilelebet erzak deposuna,
elleriyle bulacaktır özgürlüğü, nehirler birden kabardığında.*

*Keskin önsezilerle körelmiş adam, içsel sükûtunu budayıp tiyatro
sahnelerine bölmüş olan, odur ekmek yapan.*

İlkinde hapis, ölüm. Öbürüne Kalam'ın göç yolları.

*Yaradılıştaki tasarrufu aşmak, el kol hareketlerini şahlandırmak;
budur ışığın görevi.*

*Elimizde tutuyoruz şeytanî bülbülle meleksi anahtarın yanı yana
zincirlendiği halkayı.*

*Acımızın sırtları üzerinde yükseliyor vicdanın şafağı ve bırakıyor
verimli toprağını.*

*Ağustosa kesiyor her şey. Bir boyut aşıyor öbürününün semeresini.
Çatışıyor boyutlar. Koşumların ve düğünlerin sürgünü ben, dövüyorum
demirini görünmez rezelerin.*

RÜZGÂRIN YOKLUĞUNDA

Köyün yamaçlarına karargâh kurar mimoza basmış çayırlar. Çiçeklerin toplanma vakti geldiğinde, o çayırlardan uzakta, kollarını gün boyu narin dallarla doldurmuş bir kızla, vakidir rayihalı bir buluşma. Sırtını batan güneşe dönerek çekip gider kız, aydınlık halesi hoş kokular saçan bir fener âdeta.

Hürmetsizlik olur ona laf atmak.

Otları çiğneyen bez ayakkabılar, açın yolu ona. Dudaklarında nemli gecenin vehmini fark edecek denli şanslı olacak mısınız acaba?

HOYRAT ANLAR

Yanıyordu fener. Bir hapisane avlusu kucakladı onu aniden. Yılanbalığı avcıları gelirdi oraya, tek tük otları eşelemeye, oltalarına takacak bir şey bulma umuduyla. Başiboş köpükler ihtiyaçtan sığıyordu buraya. Adsız tanığı ve kurbanı olduğum aynı dolaptı her gece çevrilen. Karanlıkta kalmayı ve inzivayı seçtim ben.

Mukadderat yıldızı. Aralıyorum ölüler bahçesinin kapısını. Köle çiçekler tefekkürde. Eşliğinde insanın. Yaradanın kulakları.